

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Szerkesztéségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdmény-, nyiltér- és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos pöttyös térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönb minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben postáltvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Aratás előtt.

Előttünk fekszenek a megyénk egyes vidékeiről hozzánk beküldött értesítések a vetések állásáról. S míg ezek egy része, — bár esakis elvételre, — arról győz meg bennünket, hogy daczára az őszi és tavaszi rendkívüli időjárásnak — vannak területek, hol az aratás vérmes roménynyel kecséget, addig sokkal számosabb tudósítónk arról értesít, hogy a talvályinál sokkal, de sokkal szegényebb aratásra lehet kilátásunk.

Hiszen tudjuk, hogy az őszi rendkívüli esőzés a vetést akadályozta s gazdáink legnagyobb része későn, akkor sem a legjobban megmívelhető talajba volt kénytelen a termőmagot elvetni. — A késői vetés folytán teljesen meg nem erősödött buza és rozs ősszel nem erősödhetett meg; de hittük és reméltük, hogy a tavasz helyre hozza azt, mit az ősz tenni képes nem volt.

Azonban ebben is csalatkoztunk, mert ápril és május hava, — mi pedig a vetés fejlődésére lényeges befolyással van. — nemesak hogy meg nem erősítette a fejlődésnek induló vetést, de akadályozta azt száraz, sovány, hideg szelével. Ennek folytán a rozs kellekép nem indulhatott növekedésnek, a buza nem bokrosodhatott, így amaz ratacsy, kiskalászu, ez pedig e hiányok mellett ritka is maradt annyira, hogy a jelenben még középszerű aratásra is alig van kilátásunk; sőt félni lehet, hogy ha az üszög és rozsa — vidékünknek e gyakori esapása — nagyobb mérvben látogat meg, a középszerűnél is sokkal kevesebb termést takaríthatunk be.

Igaz, hogy mi sohasem kecségetjük s nem is kecségethetjük magunkat oly rendkívülleg gazdag aratással, mint a Gömörnél melegebb égalj alatt fekvő vidékek, — daczára annak, hogy hangyaszorgalmu földmivelőink minden lehető elkövetnek, hogy a talajt még a hozzáférhetlenebb helyen is termő képessé tegyék, — ennek következtében mi igen megvagyunk elégedve 8—10 maggal, míg ez az ország termékenyebb részein alig mondható középszerűnek. De viszont nagy előnyünk az, hogy

nem érheti oly általános esapás az országot, mely hazánk felvidékén — mint itt Gömörben is — a gazda reményét teljesen tönkre tenné. Mert eddig szerzett tapasztalataink meggyőzték bennünket arról, hogy ha egyik-másik vetésmenet elemi esapások érik is, sikerül a harmadik. — Hihetőleg e tapasztalat vezérelte s érlelte meg a kisebb birtokosknál is azt, hogy egy és ugyanazon földbe — különösen ha tengerivel vetteitett be, annyi különféle veteményt szórnak, hogy ha ezeknek felelésze jó termést ad, a kellő jövedelem biztosítva van.

A földnek nagy gondot igénylő termékeny tétele, továbbá a térs síkság hiánya csakhamar figyelmeztette megyénk közönségét arra, hogy kizárólagosan a földmivélésre nem támaszkodhat, de gondoskodni kell oly jövedelmi forrásokról is, melyeket sem aszály, sem túlságos esőzés tönkre nem tesz s a melyekre az édes anya-földben gazdag talajra találunk Gömörben, — s e kényszerűség kifolyása lett az, hogy az iparnak különféle neme már az ősi időben meghonosodott itt s lett még a terméketlen vidékeknek is valóságos tápláló emlőjévé.

S épen azért, mert két jövedelmi forrás — számunkra nyitva t. i. a földmivélés és ipar, — kishitűségről tennék taubizonyságot, — ha azért, mert őszi vetéseink nem nyújtanak gazdag aratásra kilátást — kétségbe esnének; annyival inkább, mivel a tavasz, — talán a „Vály-völgyet” kivéve, — még eddig szebb reményekre jogosít, — hanem hogy a kiadásokat általánosan korlátozni kell mindenkinek, ki azt akarja, hogy az egyensúly bevetele és kiadása között fentálljon ily kilátásokkal szemben, azt könnyen átláthatjuk.

Nyújtzkodjál édes földmivelő társam addig, meddig takaród ér, bizonyára nem fogsz zavarba jönni! CS—S.

A sertés-tartás kérdéséhez.

Senki sem fogja tagadni, hogy a tagosítás nemesak célszerű, de szükséges minden rendezett országban, hogy a megadóztatásnál senki se rovassék meg birtokos társa előnyére nagyobb teherrel, főképen pedig azért, hogy kiki

tulajdon földjét mindenkitől függetlenül, belátása szerint tehessen minél jövedelmezőbbé.

Ez vezette lehetőleg azokat, kik városunkban a tagosítás eszméjét megpendítették sőt keresztül is vitték úgy, hogy ma már — a mint köztudomásu — a békés kiegyezés folytán — végmegoldás előtt áll.

Hogy a békés megoldás sikerült, egyrészlről a birtokos osztály értelmiségének, másrészlről a tárgyalást vezető bíró tapintatos eljárásának köszönhető. — Azonban ne gondolja senki, hogy ha új birtoka kihatíthatik, teljesen megleend vele elégedve, — daczára annak, hogy kiki maga választotta a területet, melyen birtoka leend, — mert mindnyájan vesztünk egyet, t. i. azon emlékeket, melyek egyik-másik darab földhöz, mint sajátunkhoz kötöttek bennünket, — szereztük azt bár önmagunk vagy örököltük, lett legyen az egy kis darab, vagy pedig ezeket érő.

Azonban ha vesztéségünk — különösen azoké, kik a kisbirtokosokhoz tartoznak, — csak ennyi volna, nyugodtan néznék a kihatisás elé, — még ha talán itt-ott egy vagy másrészen károsodunk is, mert hiszen a közbéke és egyetértés mindig követel áldozatot az egyesek részléről, mely hogy arányos leend feltételezi a bizalom, melyet részünk-ről az ügy vezetői eddig is méltán kiérdemeltek, — a megszkottól való elválásból eredő fájdalmat pedig megszünteti az idő; hanem ezeknél még sokkal nagyobb vesztéségnek nézünk elébe, ha a kellő orvoslásról most, midőn még nem késő, nem gondoskodunk.

Ugyanis igen jól tudja mindenki, hogy a kisbirtokosok egyik főjövedelem forrását a sertés tartás képezte és képezi még most is. Polgártársaink kicsinye és nagyja nyáron át az ugaron tekintélyes számu s kitünő fajú sertéseket nevelt, ebből pénzelt, mert piacunkon e czikk kiváló keletnek örvendett mindig, minek folytán könnyü szerrel, kevés költséggel és fáradsággal 8—10000 frt jövedelmet hozott e város lakosainak. — Most az ugarrendszer teljesen megszünvén, e jövedelemtől azon egynehány nagy birtokos kivéve, kik saját tagjukban is találhatnak a sertések számára elegendő legelőt, — végeképen elesnek.

Történetek ugyan e nembn eddig is lépések, de a tulajdon jog szentségének megrontásával. — Mert hogy a város, mint földes ur, a sajátjából adjon, — még pedig minden kártérítés nélkül egyeseknek, — még ha egy talpalatnyi külsőségük nincs is, — oly eltévesztett eszme volt, mint ha valaki azt követelné, hogy rongyos ruhája helyett — mert magának nem telik, — az állam kincstár vegyen újat minden kárpótlás nélkül. — Hogy tehát azok, kik e felfogásból indultak ki, — czélt nem értek, mindazok előre tudták, kik az „enyém” és „tied” fogalmával teljesen tisztába vannak.

T Á R C Z A.

Hirneves volt

Hirneves volt Magyarország,
Hirneves e nemzet, —
Mig hatalma messzeföldre
Tengerekre terjedt.

Az a hős nép, melylyel Árpád
Idegenből messze
Tört előre, ellenének
Ostora lön s veszte.

Mint az ár, ha medre partján
Tul, magasra hágott:
Elnyeléssel fenyegette
Az egész világot.

Eltiporta, földre verte
Ellenét, merészen.
Százak, ezrek kardedapása
Nem fogott e népen.

Rohamában fenn nem tartá,
Tizszerannyi volt bár;
Elbukott a bitoros trón,
Elbukott az oltár.

Régen volt az, nagyon régen
Voltunk mi erősök,
— Multunk is csak rege lesz tán, —
Ninesenek ma hősök.

Ősi kardunk éle esorba, —
Oh hogy elfeledtünk
Szent szabadság, mig nyakunkba
Jár szalagot vettünk!

Megfogott a esel, az ármány,
Megfogott az átok,
Ninesenek ma deli hősök,
Csak modern zshiványok.

Kik mosolygva, nyájás arcezel
Aldozatra várnak;

Banditáink glaçe-kesztyű
S lack-czipóbe járnak.

Borsody Béla.

A dedó majális.

Már jól előre haladt a délután ma egy hete (június 10.), s a sötét felhőkkel borított ég alig engedte reményleni, hogy kicsinyeink, szokásos tavaszi mulatságukat, — ez uttal a junialist — e napon megtarthatják. De egy kedvező fordulata a szél irányának felderíté északi látkörünket, s a kisdedek pieziny lobogóik alatt, vezetve a „kedves Etelka néni” által, vígan tarhatták meg felvonulásukat a városkerti köröndbe, hogy maguk is játszva, mulatva, pár kellemes órai szórakozást nyújtsanak a nagyrészben szülők-ből álló szép számu közönségnek, mely egy pillanatra, mintha csak a menyországban lett volna, a boltoztságon kívül minden elfeledhetett.

Hogy „Széchenyi kert”-ünk beválík-e az ég egy darabjának, legalább akkor, midőn szépeinket, mint virágokat az alkalom itt koszoruba fűzi, azt itélje meg a böles városi hatóság és lovagias fiataliságunk; — a mi mennyországi képünk keretét csak azok a körbe felállított kis trónok alkották, melyeknek mindenikén egy-egy hódító, egy-egy uralkodó nézet le büszke magasságából reánk, az ártatlanság édenének számüzöttjeire.

Boldog gyermek világ! fényes mennyországunk ragyogó képe! mily édes reád emlékezni gyermekeinkben, kiknek fejére, a mult remények kárpótlásaul, koronát álmodik a szülei szeretet.

De, hogy képzeletünk közben fájó, avagy édes visszemlékezéseinkkel ne töltsük be a tért, mit szerkesztők szük markúsága szerény sorainknak engedett, valljuk be, hogy ez idén a dedó majális volt az egyetlen tavaszi multság, melyről közönségünk minden rétege elégedetten távozhatott, — ha ugyan a gyermekekkel távozott; — a folytatáshoz nem levén szerencsénk, arról nem beszélhetünk.

Mindenek felett kedvezett az idő, az előbbi napok eszözései által mérsékelt enyhe levegőt nem hevíthették fel a nap forró sugarai, melyek a kényed fátyolként fönt elvölnöló fellegeken átszürödve, csak kellemes világítást bocsáthattak a körönd fái közé. A kisdedek vidám zaja, éneke között bemutatott játékok, táncok pedig folytonos derűtségben

tartották a néző közönséget, úgy, hogy igen sokan adtak azon óhajtasuknak kifejezést, vajha a gyermekek ilyen kirándulása még ez idén ismételtetnék, mert az a pár óra csak arra volt elég, hogy az apró nagyságokkal, a jövő reményével, megismerkedjünk.

De hát melyik szüle ne óhajtaná látni, hallani gyermekük együgyü játékait, vidám dalait? melyik nem irigyelte volna meg egész szeretetre méltóan a kitünttetett anya apa örömet ama gyermekben, ki csengő hangon, értelmesen elmondott verssel üdvözölte a vendégeket a multság kezdetén s annak vége felé? Ki nem akarta volna örömet, elhíttetni magával és szomszédjaival, hogy az ő gyermeke is olyan ügyesen tudja befutni a kört, mint az a kis fiu, kinek gyorsaságát a leány versenytárs előnyére „Etelka néni” gyöngéd akadályal törekszik feltűnés nélkül mérsékelné? S melyikünk nem várta volna be örömet, mig a gyermekek mindekiye bekötött szemmel is oly biztos tapintással tudja felismerni elváltoztatott hangja daczára előtte állott játszótársát? Hanem az idő rövidebb volt, mintsem a gyermekek mindenikének ügyességét bemutatni lehetett volna. Azonban a látottak és hallottak is eléggé igazolták, — a mi különben régen elismert tény, — hogy kisdedeink oktatása szakavatott kezekre van bízva, s mi örömet adunk e tekintetben teljes meglegedésünknek őszinte kifejezést.

E kis ünnepe ly tehát minden tekintetben kellemes emlékű marad, a szülökre nézve, csupán azon egyetlen óhajtasást legyen szabad koczkatatnunk, hogy jó volna, ha jövőre hatóságunk — kinek védnöksége alatt a kisdedóvó intézet áll, — rendörségi közegei által gondoskodnék arról, miszerint a eselédek, a csupán hámszkodási vágyától indított ama esöselék, mely rendesen belépti díj lefizetés nélkül lepi el ilyenkor a körönd környékét, s szemérmetlen tolakodásával teszi tarthatatlanná a tisztességes vendégek maradását, sikertelenné tevéen minden figyelmet, mondjuk, méltóztassék úgy intézkedni, hogy ezek vagy a belépti díjat megfizessék, vagy legalább arra a kevés időre a kertől távol tartassanak, — mert úgy tudjuk, hogy az anyagi eredmény ez alkalommal sem volt megfelelő azon közönség számának, mely ugyszólva egymás hegyén-hátán törekedett látni, — a szülök nagyrésze pedig kénytelen volt eltúrní, hogy szolgálók, inasok, pajkos tanulók furakodjanak, taszigalódnának körülötte.

Kampo de Vaako.

Azokban hogy tenni kell ez ügyben valamit, ha városunk lakosainak legnagyobb részét a sertéstartásból befolyó jövedelemtől megfosztani nem akarjuk, mindnyájan tudjuk, mindnyájan érezzük.

Ott van első sorban a város tulajdonát képező „Gönyő“ birtok-rész, mely köztudomás szerint Rimaszombat határának legtermékletlenebb, így legkevesebb jövedelmet hozó része, mely évről-évre potomon áron adatik ki bérbe, mivel a várostól távol esvén a terület javítása költséggel jár. — De sertéslegelőnek nyáron át a legalkalmasabb hely.

Béreljek ezt ki 6 évre a sertéstartó gazdák nyári legelő gyanánt. — Ez által két, — még pedig nem kevésbé figyelemre méltó, — ez el lesz elérve. Egyik az, hogy saját határunkon lesz a sertés nyáron át, így bármikor könnyen hozzá férhető helyen, honnan a heti vásárookra is minden nehézségek nélkül hazahajthatók azon darabok, melyeket el akarunk adni, másrészt a 6 éven át folytonosan feltűrt és trágyázott birtokot, — melynek egyébiránt a kellő javítás elhanyagolásán kívül más hibája nincs, egyikévé valand határunk termékeny részének, minek folytán értéke bizonyára emelkedni fog.

Hogy pedig télen át se legyünk kénytelenek nap-nap után a sertéseket itthon tartani, téli legelő gyanánt használhatjuk a kihatandó nagyon is terjedelmes vásártér, melynek egy részét párczellákra osztva tavaszi veteményeknek, — ha ekként megjavítottuk — nagyobb bérösszegért fogjuk kibérelni, minek folytán városunk pénzarája is nyerend, a mi pedig különösen most szerfelett igénybe van véve minden oldalról.

Ezen terv szerint a kisbirtokosok ingyen téli legelőt nyernek, a város pedig birtokának javítását eszközözi a nélkül, hogy ez részéről anyagi áldozatot igényelne.

Fogadják meg ezt az érdekeltek s mi hisszük, hogy el fogják fogadni, mert ezen csaknem általános jövedelmi forrás ismételt megnyitásának — jelenben — más módja nincs.

Levelezések.

Beje, 1883. jun. 14.

T. szerkesztő barátom! Alig hogy a könyörülő Isten a reggelre felvirasztott, a szokott templomi áhitat elvégzése után, azonnal kiindultam a mezőre, hogy személyesen s alaposan meggyőződjem vetésünk állása felől, hogy neked s lapod olvasóinak igaz hangon szóló tudósítást írhattak. Lehetőleg megfigyeltem mindent, észleleteimet, tapasztalatomat azonnal kezdem, hogy gyorsabb sürgőlével, forgóköddé, mint most ebben a kis faluban van, alig lehet látni. Igazán hangya-gyors minden ember, alig ér rá egyik a másikkal csak szót váltani is. Hová mégy? Lohert gyűjteni. Hát te? Szénát kasszálni. Foly a munka egyre, ki zabot gordonyoz, ki ugarol, ki szőlőt, ki burgundiát kapál. Nehányan a parochián vannak, kit hova lehet megéssipni. Szorgos a munka!

Mi bennünk tehát csak nem volna hiba, de az a szégyes változó idő igen sokszor kilép a lineából, s aztán kivált néha nagyokat hibázik. A múlt pénteken is ugyancsak megijesztett bennünket. Iszonyu dörgés rázkódtatta meg a földet, s vakító fényű villám hasogatta meg felettünk a levegőt, a minék verbum regense oly vihar s oly jeges-eső, illetve zuhogó zápor lón, miszerint azt kelle hününk, hogy tönkre vagyunk téve; vetésünk, s mindenünk megsemmisülve. Azonban aggodalmunk bár okadatolt, — de alapítalon volt, mert a vihar minden kár nélkül vonult át völgyünk felett.

Örültünk . . . és méltán, mert határunk igen kecsgetett s szép reményekre jogosító vala. De örömről nem tartott sokáig, mert „a rozsda ijesztő mérvben hatalmasodik őszti vetéseinken“ A szára és kalászra még ugyan nem hatott el, de kedvezőtlen időjárás esetén leirhatatlan kárt okozhat, szerencsénk, hogy szép idők járnak!! Különbet vetésünk állására nézve meg kell jegyezni, hogy nagy különbség van ugyanazon fajta s minőségű öszti vetés között, a minék egyszerű oka az, hogy egyik korai, a másik későbbi. A késői nagyon szép, helyenként kitünő, míg a korai sokkal ritkásabb, rövidebb száru és kalászu. Félünk egy kicsikét attól is, hogy buzánkat virágjában érven ama megriasztó zápor, valjon nem lesz-e befolyással a magtermés kevesedésére? En azt hiszem igen, noha velem szembe az öreg tapasztalt gazdák az ellenkezőt állítják. Majd kitudódik!!

A tavaszi vetések zab, árpa stb. meglehetősen reményekre jogosító, noha meg kell jegyezni, hogy óriási munkát kellett kifejtenuk míg a temerdek gáztól, különösen a felette elhatalmasodott gordonytól megmenthetjük.

A kukoricza szépen zöldell, mindenütt jól kikelt. A burgondia szépen hajt. A löher, luczerna, — kivált az északi oldalakon, — nedves s lapályos helyeken ritkás, sok helyt kiveszett, míg a déli — fensikos — helyeken különösen a löherre gazdag és dus. Az első kaszájat már szerencsésen el is vettük, noha még egy része kívül petren-czébe gyűjtve áll. A rétek állása ellen sincs panasz, a fű elég sűrű és elég nagy, csak betakarításával lennének szerencsések, hogy kipótölthetők mult évi sarju veszteségünket. Nálunk a réhaszna mindig risicó, egy jó eső itt, vagy épen fent a Kakas hegnyél megtelíti s árasztja a Turócózt s beiszapolja vagy elsodorja rétünk természetét. A szőlő szépen fejlik s elég gerézetet ígér, míg a gyümölcsfák nem mutatnak a gazdag virágzásból aránylagos termést.

Szóval azt mondhatom, hogy még nálunk és a közelhekvő szomszéd községekben nincs panaszra ok, nem úgy mint már csak Fügében is, hol a szárazság oly nagy, hogy az ugart szántani, a kukoriczákat, burgundiát kapálni semmi szín alatt sem lehet. A mező hervad, sül folyást. A gyümölcs hull fájáról. Ha eső még nem lesz egy pár napig felette alászáll aratási reményük!

Igy állunk mi vetés és idő dolgában, ezért a gyors sürgőlével minden felé! Mi bizunk, de nem bizunk el magunkat, jól tudván, hogy: emberé a munka, Istené az áldás.

r. i.

Meghívó.

A gömörmezei általános tanító-egyletnek Tiszolcz városában 1883. évi július hó 3., 4. és 5-ik napjain tartandó tizedik közgyűlésére.

Sorrend: Julius 3-kán d. u. 6 órától 8-ig. Előértekezlet a városi vendéglő nagy termében. Bizottságok kinevezése. A nagyrőcei járáskör szerelmes ügyének és a rimaszombati járáskör óvástételének előzetes ismertetése és tárgyalása. Ismerkedési estély a városi vendéglő nagy termében.

Julius 4-kén d. e. 7—8-ig, az állami iskola helyiségében rendezett tanszerkiállítás és a tanítványok megtekintése. — 8—9., mintatanítás, Járóssy Endre vezértanító által. — 9—1. közgyűlés az ág. hitv. ev. templomban. Tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egylet évi működéséről. 3. Pénztárnoki, könyvtárnoki, „Eötvös alap.“ tanszermuzeumi, bizottsági jelentések, kapcsolatban ezekkel az „Eötvös alap ügye.“ előadva Törkölly József által. 4. Az első országos képviselői tanító közgyűlés határozatainak ismertetése s kihirdetése. Előadó Fülep Benjámin. 5. Egyletünk szervezkedése az első képviselői közgyűlés munkálatai alapján. Előadója Spangl Mihály. 6. Bizottsági jelentés a nyugdíjtörvény revisioja tárgyában. 7. Az egészség fenntartása és ápolása a népiskolában. Előadó Wiesinger Károly. 8. Az elemi iskolai olvasókönyv. Előadó Demeter Lajos rosznyói.

Közzebéd a városi vendéglő nagy termében. D. u. 4 órakor kirándulás a papírgyárba s annak megtekintése. 8 órakor hangverseny.

Julius 5-én. D. e. 8—12. A közgyűlés folytatása. Tárgyai: 1. A kiküldött bizottságok jelentései. 2. A gazdaságtan anyaga és módszere a népiskolában. Előadó Tarczali Endre. 3. Ismétléskönyv. Előadó Fűkö Adolf. 4. Vitatétel: (Miképen lehetne a tanító anyagi helyzetét segíteni?) Előadója Nagy Albert. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. D. u. 4 órakor kirándulás a kinestári olvasztóba és az ásványvizes forráshoz.

Az elnökség.

Figyelmeztetés. A közgyűlésen résztvenni kívánó egyleti tagok a tagsági jegyért, mely nélkül elzárlásos s közsegeik segélyezésére igényt nem tarthatnak, a vasuti árleengedést élvezni ohajtók pedig a vasuti igazolványért is bezárlólag június hó 26-ik napjáig Melezer Ede elnöknel Dobsinán mulhatlanul jelentkezni sziveskedjenek.

A tanszerkiállításra küldendő tárgyak július hó 1-ig Járóssy Endre tiszolezi vezértanítóhoz szállítandók.

A gazdaközönséghez!

Plathy István, beregmezei földbirtokos, ungvári lakos azon felhívását, miszerint a megyei gazda közönség tudomására juttatni, szívesen a fent nevezett ur az állat-egészség-ügy terén tett sok évi hosszús tapasztalata, tanulmányozása s gyakorlati kísérletei folytán oly óv-gyógy-szerrel talált vala fel, hogy annak általa teendő utasítás szerinti preservatívumkénti használata mellett a juhok, szarvasmarhák és sertések, még ha metelyt okozó (metelyes) legelőn járnak, sem metelyesednek meg; a marhavész, járványos időkben pedig az illető óvgyógy-szerrel preservatívumként elő szarvasmarha a marha-vész betegséget, a sertéskelet a lépfenét, orbánczot nem kapják meg; ezen állítás valósgáról, s az ajánlott óvgyógy-szer előadott üdvös gyógyhatásáról a gazdaközönséget gyakorlati kísérletek által meggyőzni ohajtán, az illető kísérlettevőket ingyen utasítás s óvgyógy-szerrel ellátni ajánlkozik.

Ennek folytán bátor vagyok a megyei gazdaközönséget az egylet megbizásából tisztelettel felhívni, miszerint azon gazdák, kik ezen metely elleni óvgyógy-szerrel a gyakorlati kísérletet megajánlják, a titkári hivatalnál jelentkezni sziveskedjenek, az eljárás utasítás s a kísérlet megtételére szükségesítő óvgyógy-szer (értvén nem nagy mennyiségben) fizetés nélkül kapandják, csak az óvgyógy-szer postabére Ungvárról ideig terítendő meg, s az egylet-hez a kísérlet eredményéről részletes jelentés teendő.

P. Apáti, 1883. jun. hó 12.

Vajda Gyula, egyli. titkár.

Hírek és vegyesek.

A rimaszombati egyesült prot. gymnasium igazgató választmánya folyó hó 13-án tartott gyűlésében az 1883/4. tanévre elnökké Hámos Józsefet, igazgatóvá pedig Fábry János tanárt választotta meg.

Meghívó. A rimaszombati ref. egyház elemi leányiskolájában a nyári közvizsga folyó év július hó 1-8-án napján leend a ref. templomban. — e közvizsgára a t. szülők, gyámok vagy ezeknek helyettesei s általában a nevelés minden őszinte barátja tisztelettel meghivatik. Rimaszombat, 1883. jun. 12.

Az iskolaszék.

Fábry János tanárnak jó hírnévnek örvendő felsőbb leánynevelő intézetében az 1883/4. tanévet bezáró vizsgák a következő renddel fognak megtartatni: június 27-én (szerdán) az intézet helyiségében: délelőtt 8 órakor a vallástanból, d. e. 9 órakor a tornaprába. Minden egyéb tantárgyból: június 28-án (csütörtökön) a gymnasium nagytermében. A kézimunkák és rajzolatok külön teremben lesznek kiállítva.

A nagyrőcei polg. isk. 1882/3-ik évi vizsgarendje: Június hó 14-én az I—VI. osztály hittan. — 15-én az I. o. latin nyelv, IV. o. földrajz, V—VI. o. magyar nyelv, III. o. magyar ny., II. o. szám- és mértan. — 16-án az I. o. mértani rajz, II. o. latin ny., V—VI. o. vegytan. — IV. o. természettan, III. o. természetrajz. — 18-án az I. o. szám- és mértan, II. o. földrajz, V—VI. o. német ny., IV. o. szám- és mértan, III. o. latin ny. — 19-én a II. o. mértani rajz, I. o. földrajz, V—VI. o. történelem, III. o. német ny., IV. o. történelem. — 20-án a III. o. szám- és mértan, IV. o. magyar ny., V. o. alkotmánytan, II. oszt. magyar ny., I. o. német ny., V-ik osztály természettan. — 21-én a III. o. mértani rajz, IV. o. latin nyelv, V—VI. o. könyvtétel, II. o. német ny., I. o. természetrajz, IV. o. német nyelv, — 22-én a II. o. természetrajz, I. o. magyar nyelv, III. o. történelem, IV. o. mértani rajz, III. o. földrajz, V—VI. o. számtan. — Hétfőn 25-én délelőtt 10 órakor zárúnepély. — Nagy-Rőczen, 1883. június hó 1-én.

Az igazgatóság.

A rimaszombati gymnasium ifjusági önképző köre ma d. u. 3 órakor tartja a „Kazinezy“ ünnepeit a gymnasium nagy termében. Ugyanez alkalommal a tanuló rajzművei is ki lesznek állítva egy szomszéd teremben.

Halálhír. Manczel József városi adósedőt súlyos családi vesztés érte, nejének szül. Kalla Terézának hosszas és súlyos szenvedés után beközetkezett halála miatt. — Nyugodjanak békén a hü nő és jó anya porai!

Kitüntetés. A trieszti országos kiállításán ezüstéremmel lettek kitüntetve Gyürky Pál papírgyáros Tiszolczról és Rác Jani a rimaszombati zenekar karnagya.

A „Rimaszombati dalárda“ e hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a rövidített alapszabályok értel-

mében a végleges szervezkedés hajtott végre. Hogy városunk közönsége mily melegen érdeklődik e testület iránt, mely eszembet és megszaktítás nélkül folytatta működését eddig is, bizonyítja az, hogy a választmány felhívására több mint 100-an sorakoztak nem- és rang különbség nélkül a kibontott zászló alá. A népes gyűlést Baksay István elnök nyitotta meg, üdvözölve a jelenlévőket, a kiknek megjelenése és érdekeltége tanúsítja azt, hogy dalárdánkra új korszak vár, egyszerűs mind a maga, valamint tisztársainak nevében — az alapszabályok értelmében hivatalát leteszi. — Az elnök szavainak elhangzása után megkezdődött a választás, melynek eredménye a következő: elnök lett: Baksay István, alelnök: Bodor István; karmester; Wagensommer János; pénztárnok: Rásky Bertalan; jegyző: Instiőrisz Endre; szölamvezetők; Huszt Lajos, Dobák János, Percz Sámuel; — választmányi tagok: Dapsy Viktor, Fülep Benjámin, Kozmaj Lajos, Kishonthy Gyula, Lengyel Sámuel, Molnár József, Szabó József (hivatalnok) és Terhes Pál. — Eddig 42 működő tag jegyeztette be magát, de reméljük, hogy e szám mi hamarabb többre fog emelkedni. — Az ekként véglegesen szervezkedett testület működését már meg is kezdte, melyen mi s velünk együtt mindazok, kik minden szépért, jóért s hasznosért — különösen ha az a közművelődés érdekében alkottatik meg, mint ez alkalommal is történt, — őszinte örömeinknek adhatunk csak kifejezést s teljes sikert kívánunk az önzetlenül működőknek.

Nyári multság. A rimaszombati iparos-ifjuság önképző-köre saját pénztára gyarapítására folyó hó 21-én a „Széchényi kertben“ — ben 20 kr. belépti díj mellett jótékony-ezeli nyári multságot rendez, mit előre is ajánlunk a közönség figyelmébe és párfogásába.

A rimaszombati ifjúság kedélyes táncvizsgalmat rököntözött a „Széchényi kert“ — ben tegnap előtt, melynek csak a késő esti órák vetettek véget. Nem nagyszámú, de szízes és válogatott közönség vett benne részt.

Kegyeletes tény hajtott végre Beje községe a mult tavasszal. — Ugyanis pusztulásnak indult sirkertjét teljesen rendbe hozta, hogy azoknak álmait, kiknek elvesztése miatt még most is gyakorta könybe lábad a szem, ne háborgathassák profán látogatók s csak a susogó szellő regélhesen az elhunytak porából nőtt virágoknak, s a paesirta juttassa eszökbe a szendérgőknek minden tavaszi reggel, hogy „feltámadunk.“ — E kegyeletes tény létrehozásánál a fő-érdem Csemiczky Pál urat és a derék lelkész ill. kik biztatással, buzdítással vitték oda a dolgot, hogy ma már a sirkert egy nyílt imaházhoz hasonlít, melynek falait susogó lombok, menyeketek a csillagos derült ég, olitárait a felemelkedő sirlantok képezik, melyeken a kegyelet örökké égő mecse lobog.

Meghívás. A rimaszombati közs. elemi fi-skolában a nyári nyilvános vizsgák, a következő napokon fognak megtartatni: június hó 21. csütörtökön d. e. 9 órától: Hit- és erkölestanból, d. u. 5 órától: kertészet és tornából. — 22-én pénteken d. e. 8 órától: az I. oszt. d. u. 2 órától: a II. o. — 23-án szombaton d. e. 8 órától a III. osztály és d. u. 2 órától a IV., V., VI. osztály vizsgái az összes tantárgykból, melyre a m. t. szülőket, valamint a tanügy barátait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Törvénytűnet. Magyarországon is életbe lép a törvénytűnet a jövő hó elsejével, midőn az országos törvény-székek, valamint a járásbíró-ságok sem hozhatnak ítéletet 2 hónapon át, kivéve a csőd, biztosítási és bünyenítő ügyeket. — A törvény-székeknek a bíróság tagjainak csak egy része fog ez idő alatt munkálkodni, a járásbíró-ságoknál pedig csak az egyik bíró. — Minthogy ezen idő alatt tárgyalások nem fognak tartatni, annál több leend annak végeztével a teendő; annyi haszna azonban mindenestre lesz, hogy a falusi nép ezen időn keresztül — még ha ügyes-bajos dolga van is — nyugodtan végezheti rendes foglalkozását. — Csak azt szeretnők tudni, hogy az a sok végrehajtó, kik szanaszét működnek az országban, miből fogja ez idő alatt feutartani magát?

A Gortva-pataknak szabályozását, mely eddig különösen nagyobb záporosok alkalmával tetemes károkat okozott nemesak a vetésekben, de a vasuti töltésben is, holnap kezdik meg.

Kirándulás az ajnácskői gyógyfürdőbe. — Az ajnácskői fürdőbe, mely megyénk egyik kiváló gyógyhelye, hol nemesak a vasas ásványvizet, de kellő kényelmet is talál a szenvedő, igen megkönyvitette a kirándulást a Fűlek és Rimaszombat közt naponkint közlekedő omnibus-vonat. Az al kalmat siet is közönségünk megragadni, s olykor-olykor tekintélyes számu társaság töltött itt egy-egy kellemes napot. Ma reggel is derék polgármesterünk vezetése alatt többen rándultak ki e kedves gyógy-helyre s meg vagyunk győződve, hogy a kirándulók példáját ezután még számosanban fogják követni, annyal inkább, mert az ide es visszautazók 33% vitelbér-leengedésben részesülnek.

Kigyógyította. Mihók Andráis és Varga András pápocsi lakosok évek óta ismeretesek voltak iszákosságukról. — A két férfi, — daczára annak, hogy szászor meg szászor felfogadta, hogy a koremanának felé sem néz, naponként el látogatott a palinkamérő helyiségbe. Így nem lehet esodálkozni, ha a vagyon napról-napra apadt. — Józán állapotjukban résztint feleségeik szemrehányása, részint saját lelkiismeretük furdalása következtében elhatározták, hogy bármilyen módon, de kigyógyítsák magukat az iszákosságból. — Természetes, hogy feltett szándékukat fünek-fának elbeszéltek, míg végre meghallották, hogy Balogon Vályi Csendes István már többeket kigyógyított e nyavalyából. — Elmentek tehát Balogra június 10-én s 2 frtot adva Csendesnek ez megígérte, hogy orvosságot készít, de ha rosszul lesznek tőle, fekete kávé vagy édes tejet igyanak. — Másnap Mihóknap felesége csakugyan kapott is két üveg halvány színű sarga folyadékot, mit a Mihók házában mindkettő megakart inni, de míg Mihók fenéki kiürítette a terjedelmes palackot, addig Varga felét sem volt képes bevenni. „Csak ilyen legény vagy“ — mondta társának — „add ide, majd én megiszom azt is.“ — Ki is itta, de eszmeletét azonnal elvesztette s 12-én reggel 7 órakor meg is halt. — Varga szintén eszmeletlen állapotba jutott, de az orvosi segély megmentette. A hulla felboncoltatván a tüdő, máj, lép, vese és bél egy része Budapestre küldetett megvizsgálás végett, mert a befogott Csendes István azt állítja, hogy az egész spiritus, bor és rum-keverék volt, mit az elhunyt felesége jól megszórt és megpaprikázott. — A felvett jegyzőkönyv szerint a gyomorban semmi féle égésnek nyoma nem látszik, de a nyelv és szájpadlás — hihetőleg a gyomorban kifejlődött hőségstől össze van égve.

Villámcsapás. Pádárban e hó 10-én a vilám lesújtott

egy esübbe, mely a benne levő takarmánnyal együtt a lán-
gok martaléka lett.

Tüz volt e hó 12-én Osgyánban, melynek a korán
érkezett segély folytán, főképen pedig azért, mert teljes
szélesedő uralkodott, csak két katal szalma esett áldozatul.

Nagy szerencsétlenség történt folyó hó 13-án a Du-
nán. Ugyanis a dunai gőzhajózási társulat egyik hajóját fosz-
tették a lipótvárosi kikötő helyén. E hajó egy pontonhoz
volt erősítve s a festést Szeli József, Anesics Aloiz és még
egy társuk eselnakból eszközölték. Epen midőn eselnakjuk
a ponton és a hajó között volt jött a Dunán felé a „Lore“
nevé hajó s csakhamar őrjáti hullámok verődtek a kikötőz-
hajóhoz. A Lore személyzete látva, hogy veszély következ-
hetik be, kiabáltak a festő matrózoknak hogy feküdjenek a
eselnakba. Azonban a figyelmeztetést csak egyik fogadta
meg, míg a másik kettő állva maradt. Így érte a hajó ol-
dalát egy nagy hullám, mely azt egészen a pontonhoz szorította
ugy, hogy Szeli Józsefnek a feje azonnal szétloccsant,
míg Anesicsnak mellkasa zúzódott szét. A harmadiknak,
ki szót fogadott, semmi baja nem esett.

Nagy szerencsétlenséget okozott e hó 8-dikán Kar-
ezag városában a villám. Agyonított egy szegény juhászt,
ki ép haza felé terelte nyáját, azonkívül pedig becsapott a
a vásártéren álló Szeles-koresmába, melynek szarufiát szét-
forgácsolta s nagy távolságra lelökte. A falon ben levő ké-
pek, tányérokat összezuván, embermagasságnyira lyukak
tört magának a szilárd falon keresztül s a koresma előtt
egymáshoz közel álló ember egyikét nyakától kezdve s le
a hátán haladva egész sarkáig meghántotta, a másik ket-
tőt pedig irtózatos erővel a földhöz vágván, újabb lyukak
tört az épület falán és benn eltűnt. A juhászt e hó 10-én
felbontozták; a másik három szerencsétlen még él, de kü-
lönösen a súlyosan sebesült életéhez kevés a remény. Mind
a hárman családapaik.

Közérdek cím alatt Barna Isidor és Szathmáry Mór
szerkesztése mellett az ipar, kereskedelem és kiállítás köré-
ből egy havi folyóirat indult meg e hó elsején. E vállalat
ezelja az, hogy éber figyelemmel kísérve minden mozgal-
mat, mely e téren előáll, nemcsak megfogyja ismertetni a
kiállításra szánt tárgyakat, hanem felvilágosító magyaráza-
tokat fog adni a honi és külföldi iparosoknak a kiállításra,
vagy megrendelésre készített műveiről; kiterjeszkedik a pénz-
ügyi helyzetre is, főfigyelmét arra fordítja, hogy a magyar
ipar a virágzásnak minél nagyobb fokára emeltessek. —
Mutatványszáma több kiváló cikket hoz széles körben is-
mert szakemberektől. — A legelőzőbb folyóiratok egyike
a mennyiben előfizetési ára egy évre csak 2 frt, félre 1 frt,
mely összegért az előfizető a gazdag és változatos tartalom
folytán dusan kárpótolatik. Az előfizetési pénz Budapest, V.
bárvány-utca 12. sz. a, küldendő.

A **„Vasárnapi Ujság“** június 10-iki száma a követ-
kező tartalommal jelent meg: Halmi Ferenc képpel. —
A költő halála. Költemény. Csáktornyai Lajostól. — Emlé-
kezés az utolsó lengyel forradalomra. Irta Hegyesi Márton.
— Magyar ember levele Lisszabonból. — A csángó szeke-
resek képe. Képpel. — Egyveleg. — Labouiyau Eduard
képpel. — Az új világosa képekkel. — A zár és ezárné
bevonulása Moszkvába képekkel. — Kossuth mint szónok.
— Gyógyászat a menyeyi birodalomban. Faragó Ödöntől. —
Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi
ujság? — Hádlázások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sak-
játék. — Heti naptár. — A „Vasárnapi Ujság“ előfi-
zetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal 3 frt.

Nyugtázás. Bahery József pohorellal leeggett tanító
jávára érkezett adományokról (Második közlemény.) — Hét-
ből C abay József 2 frt 48 kr., Kis-Róczéről Klmo Antal
2 frt 40 kr., Vizesrétről Rohács Mihály 1 frt, Bánrévéről
Kajlovszky József 50 kr., Rozsnyóról Ruber Vinceze 3 frt,
Lehosith Kajetan 1 frt, Wagner Otto 1 frt, Dobsináról Po-
mikala Mihály 1 frt, Nándorvölgyből Ertl Heribert 3 frt,
Zsiből Turpis Viktor 1 frt, Perláczról Holko Mihály 1 frt,
50 kr., (perlézi, taplocezi és miglézi tantiók adománya)
Nyustyáról Scholtz Adam 1 frt, többen 72 kr., Keeső Bar-
tal Károly 1 frt, Horváth 40 kr., F-Zsaluzsányból Molnár
Alajos 5 frt, községi pénztár 50 kr., Julis Adam 50 kr.,
Bolha Anna 1 frt, többen 3 frt 80 kr., Süvetéről Zvaray
István 1 frt 80 kr., Klenóczáról Kubányi Rudolt 1 frt Kyeska
Károly 1 frt, Ev. iskolaszék pénztára 2 frt, Komann Gusztáv
1 frt, Putnok Lefkovics Herman 40 kr., Fridma nn Miksa 50 kr.,
D. Lövy Ede 1 frt, Schvarez Armin 50 kr., Roth Herman 50 kr.,
Gescheit Jakab 40 kr., Seffer Zsigmond 60 kr., Gescheit
Herman 40 kr., Goldhammer Ignáz 30 kr., többen 3 frt 40
kr. Rimaszombatról: Kozák István 1 frt, Szelezéről: Ho-
vol J. adománya és gyűjtése 4 frt 17 kr., Helpárol: Dr.
Kalehbrenner Hugó 5 frt, Kis-Gömörből: Lóska Pál ado-
mánya és gyűjtése 2 frt 90 kr. Rimaszombatról: Timko
Mihály 1 frt, Hanvárol: Györy János 1 frt, Rozsnyóról:
Kalmár Lenke 1 frt, Lóska Márton 1 frt, Váry László 50
kr. Hangonyból: Mraftsák József adomány 1 frt, gyűjtése
80 kr. Összesen: 65 frt 97 kr.

Rimaszombat, 1883. jun. 11.

Gróó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

CSARNOK.

A játékos.

(Elbeszélés.)
(Folyt.)

— Hirtelen eldobta köpenyét, revolverét kivonta zsebéből.
— Nos tette hát! — kiáltá vérbenforgó szemekkel.
Itt az idő. E gyalázatot nem szabad tulélnem. Laura,
drága gyermekem, tudom mily bánatot, mily fájdalmat
okozand neked e vesztés! Oh hiszen te oly nagyon szer-
rettél, tiszteltél engem. — De nincs menedék. — Oh ha
tudnád, elvetemült atyád mindentől megfosztott téged. —
Nem, nem vagyok atyád! én nem érdemlem e nevet, gyil-
kosod vagyok. — Gyáva, miért késedelmez?

Ezt mondva, fejének irányá a töltött fegyvert, de
mielőtt elsütötte volna, egy iszonyu menydörgés rázkódtatta
meg a levegőt? azon pillanthatban egy láthatatlan kéz ragadta
meg karját, miatt dühösen fordult meg, hogy megtáma-
dójával szembeszálljon, a lövés eldőrdült ellenkező irányban;
s ő maga elejté a kilőtt revolvert, megtántorodott s ajultan
rogyott az átázott talajra.

Meddig feküdt itt eszméletlenül maga sem tudta, egy-
szerre kecsi zörgés riasztá fel bódultságából, felnyitotta sze-
mét s álmélkodva nézett, tapogatott maga körül; különös,
egy kocsiba találta magát.

— Hol vagyok? — kérde alélt hangon.

— Kocsiban! — válaszolt egy mély hang.

Valdano összereszt, e hang ismerős volt előtte. —
Maga a véletlen jött segélyére, hogy mielőbb megtudja a
vele történeteket. — Egy újabb iszonyu menydörgés, mit
vakító villámítás előzött meg, ismerte meg Lorenzo Albani,
Nápoly egyik hirneves bankárját.

— Ah! rossz halálal fizetek gondoskodásáért, Signor Lo-
renzo! — mondá kedvetlenül.

—Csendesen gróf ur! — szólta a modern Judás, — őn nem
fog több ostobaságot elkövetni. — Hálájjára nem tartok
számot, mielőtt meg nem érdemlem. Mily férfiatlanul, s bo-
csással meg ha nyilat kimondom, gyáván eszelezkis őn ked-
ves gróf: revolvert szőgez fejének, ki akarja magát végezni,
és ugyan miért? nyomorult pár ezer aranyért! ez nem
mélto egy Valdano grórhoz.

—Ember! — kiálta Valdano magánkivül. —ki adott neked
jogot, hogy tettem bíralni merészed? Mit akarsz? hova
viszesz? Nekem nem szabad többé látnom Nápoly falait.

— Ismétlem, esendesen gróf ur! őn nem végezheti ki ma-
gát, önnök nem lehet halálra gondolni, önnök leánya van,
kiért élni erköcsi kötelessége. Tehát szót som erről, e balga
eszmét verje ki fejéből, gondolkoznék férfiasan. — Most
mezei lakásomra jó velem, a reggel különben sines messze.
— Részemről azonnal elküldök Nápolyba, hogy kedves le-
ányát megnyugtassam, s hosszas elmaradását kimentsem,
csak legyen nyugodtan.

E beszélgetés alatt észrevétlen elértek a pompás mezei
lakot, miatt a hintó nyílsebesen fordult be a tágas kavicsos
udvarra, egy emeletre vivő fényesen kivilágított márvány
lépcsőzetnél állott meg.

Számos egyenruhás eseléség fogadta az érkezőket.

Albani kinyitá a hintó ajtaját; könnyed, nagyuri non
chalanceval ugrott a porondra, s kezét nyújtva, lesegíté a
grótot, — s karját karjába öltve felvezette az emeletre,
egy pompásan butorozott, félig alvó, félig dolgozó szobába.
Mialatt pár pillanatig magára hagyta vendégét, hogy ren-
deletet adjon ki egyik inasának a Nápolyba menetelre, fel-
keresendő s megnyugtató az aggódó leányt, atya hosz-
szas távolléte miatt.

Nem telt bele öt perc; a bankár újra vendégénél volt.

— Nos kedves gróf, őn az én vendégem, tegye teljes
kényelembé magát, beszéljünk higgadtan. Higye meg, a
szenvedély rossz tanácsadó.

— Signor! — válaszolt a gróf — a sors esodálatosan
s veszélyes körülmények között hozott össze bennünket.
Megvallom, jobban szerettem volna, ha szives vendégszere-
tetét, mit egyébiránt ösztönt szólna, kimagyarázni nem
tudok, máskor, más alkalommal s nem ily végzetes előz-
mények következtében, kellendett igénybe vennem. — No
de hát ezen tul vagyunk, a mi megtörtént azon változtatni
nincs hatalmunk. — Azt hiszem őn lelkeembe lát, azért
nincs mit titkolnom. — En vesztettem, sokat vesztettem, majd-
nem összes vagyonom tettem fel egyetlen kártyára. Bukás
szelén állok, csak két ut áll előttem, vagy golyót repíteni
agyamba, s egyszerre vetni véget mindennek, vagy élni
nyomorban, lesújtve; élni megvetette, kigyuvolva, örökös
gyalázatban, szégyenpirral arcomon, hogy magammal együtt
gyermekemet is nyomorba, gyalázatba taszítam. — Ön meg-
mentett engem, legalább egyidőre, visszatartá karomat egy
öngyilkos lövéstől. Miért tette ezt? mi ezélja volt önnök
megmentésemmel? vigyázzon uram, őn a végzet utjába áll.

— Ah! gróf ur, micsoda hang ez?! Ön rémképeket
rajzol magának, tulozza a valót, pedig az veszedelmes. En
tudom mit vesztett őn, tudom, mert közelében valék, s ép
azért beszélék biztosan; igen, őn sokat vesztett, de nem
mindent; vesztésege még helyre hozható, s ama golyóhoz
folyamodni nagy oktalanságnak tartanám.

Valdano bámulva mereszté szemeit a bankárra. — Ez
a hang, ez az egész modor, olyan különösnek, kimagyaráz-
hatlannak tetszett előtte.

— Signor Albani, — mondá kételkedve — őn nem
tudhat mindent. A legnagyobb fényből, gazdagságból, sze-
gényiségbe jutni; nélkülözni annak, ki legkisebb vágyát is
kielégíthette, ez igaz, hogy rosszul esik, szokatlan, mond-
hatni keserű sors, de mindamellett mégis szenvedhető,
hanem

— Mondom mindent tudok, — vágott közbe a ban-
kár — s hitemre megfogom őnt szabadítani, megmentem min-
den aggodalomtól, én visszapótolom önnök mind a mit elvesztett.

— Hogyan? őn? őn lenne az én nemtőm? mivel há-
lájjam ezt meg?! De nem! én képtelen vagyok a halálra?
Ezt nem szabad tennem! Nevem forog koezkán. — Saj-
nálom, ha meőtő karját vissza kell utasítanom, de egy Val-
dano gróf ajándékot nem fogad, nem fogadhat el.

Idegentől — válaszolt hidegen Albani — termé-
zesen nem, de fiától igen. — Adja nekem nőül leányát s
egész vagyonom közös önnel. Valdano összerákódot, sze-
mében a harag villáma lobbant fel egy percze, e szavak
szíven találtak. — Ah! a modern Judás levetette alarezát.
A gróf most már értett mindent, e párszó teljesen felvilá-
gositá, világosan látta a kelezést. — Ezért szabadítá hát
meg a gyüölt ember? Ezért bánt vele oly udvariasan? —
Ime egyik örvényből a másikba jutott, — a szó elhalt aj-
kain, nem tudta mit feleljen, nem tudta mit tegyen. Akarva,
nem akarva el kelle ismernie, hogy az előny a bankár ré-
szén van, hogy az őt fogva tartja, — borzadt a gondolattól,
e gyüölt embernek áldozni fel leányát. Mégis, mégis . . .
Egy felől a nyomor, inség, szegénység; másfelől gazdagság,
fény, pompa intettek felé.

— Laura menyasszony, — mondá végre komoran.

— Igen de leány is! — válaszolt gondolkozás nélkül
Albani, leánya önnök, és pedig szerető, tisztelő, engedelmes
leánya, ki atyjáért bizonyosan kész bármilyen áldozatra, ha ugyan
ezt áldozatnak nevezhetjük. — Csak egy igen szó ajkairól,
s őn, s önök mindketten megvannak mentve, gazdagok
lesznek ismét, talán még gazdagabbak mint előbb, gondolja
meg gróf ur, s fedezzen fel mindent Laura grófnő előtt. —
En nem akarok visszaélni a véletlen által nekem adott al-
kalommal, ez gázság volna részemről. — En időt engedek
önnök, csak arra kérem, ne utasítson ridegen, minden re-
mény nélkül vissza; bizza a választást leányára. (Folyt. köv.)

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

399. sz. — A vezetésem alatti kir. törvényszék terü-

letén levő nagyörzei kir. járásbírósnál rendszeresített évi
800 frt. fizetés és 200 frt. lakpénzzel javadalmazott III-ad
osztályu telekkönyvvezetői állomás betöltése céljából Igaz-
ságügyminiszter ur ó nagyméltóságának f. é. május hó 26-ról
1979. I. M. E. sz. alatt kelt rendelete értelmében pályázat
nyittatik. Minél fogva felhivatnak mindazok, kik ezen állomást
elnyerni ohajtják, hogy életkorukat, szakképzettségüket, nyelv-
ismeretüket és eddigi alkalmazatásukat igazoló okmányokkal
felszerelt kellően bélyegzett folyamodványaikat jelen hirdet-
ménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől szá-
mitandó négy hét alatt és pedig a közhivatalban állók
főnökeik utján hozzám annál bizonyosabban benyujtsák, mert
a később érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.
Rimaszombat, 1883. május 31.

Marton Rudolf, kir. tszéki elnök.

Gömörmege kir. tanfelügyelősége.

911. sz.

Körlevél.

A nyáron népiskolai tanitók számára csak egy helyen
tartatik tornászati póttanfolyam, még pedig a budapesti torna-
egylet I. kerületi tornacsarnokában.

A torna-póttanfolyamra, mely 6 hétig tart, a felvett
tanitók 80 frtnyi államsegélyt kapnak, bele értve ebbe az
utazási költséget is.

A póttanfolyam megkezdésének ideje és tartama a
Népt. Lapjában fog közzététni.

Mi a vallás és közokt. m. kir. miniszteriumnak f. évi
május 30-án 18289. sz. a. k. rendelete értelmében az illetők
tudomására azzal hozatik, hogy felvételük iránti kérvénye-
ket bizonyítványukkal, tanítói oklevelükkel és jelenlegi mű-
ködésükről szóló bizonyítványukkal felszerelve s a kérvényt
50 kros, mellékleteket pedig kivétel nélkül 15—15 kros bé-
lyeggel ellátva az idő rövidségénél fogva mielőbb küldjék
be hivatalomhoz.

R.-szombat, 1883. június hó 12-én.

Gróó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Árverési hirdetmény.

^{2497/1883} sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein Rézi szil-
istyei lakos végrehajtónak, — Vinczel János szil-
istyei lakos végrehajtást szenvedő elleni 95 frt 46 kr. tőke-
követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati
kir. törvényszék területén levő Szilistye községben fekvő a
szilistyei 19. sztkjben foglalt ifj. Vinczel János birtokára az
árverést 473 frtban ezennel megalapított kikiáltási árban el-
rendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlanok az 1883.
évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Szilistyén,
a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megalla-
pított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szán-
dezők tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át, vagyis
47 frt 30 krt készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni. — Rimaszombati kir. törvényszék
mint tkvi hatóság, 1883. évi május hó 1-én.

Fornét, kir. tszéki elnök.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomá-
sára adni, hogy 1883. april 26-án Rimaszom-
batban a **Tompa-utca 2-ik sz. a. házban
Kovács-üzletet**

nyitottam. — A nevezett üzleti téren már több
évi tapasztalataim vannak, de különösen mint
vizsgázott gyógykovács a lovak szabályszerű
megvasalásában szerzett szakismereteim bá-
toritanak arra, hogy a n. é. közönség bizodal-
mát kikérjem, azon biztosításom mellett, hogy
a kor igényeinek megfelelőleg a legutányo-
sabbban fogom becses megbízóimat kiszol-
gálni. — Azon reményben, hogy a n. é.
közönség becses pártfogásába veend, vagyok
a n. é. közönségnek

Teljes tisztelettel

Kovács János,

gyógykovács és kovács-iparos.

7—10

Hirdetmény.

^{1954/1883} sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gömörmegei
nép- és iparbank végrehajtónak Mede Ferdin-
and végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és
jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvény-
szék területén levő Rimaszombatról fekvő, a rimaszombati
662. sztkjben foglalt Mede Ferdinand és neje Choma Su-
sáná nevében álló 1137. hrszámmal jelölt 464/e. sz. a. házra
az árverést 720 frtban ezennel megalapított kikiáltási árban
elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883.
évi július hó 19-ik napján d. e. 10 órakor a rimaszombati
kir. telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen
a megalapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni
szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis
72 frtót készpénzben, avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban
jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én
3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez let-
tenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság 1883. évi
ápril 20.

Marton, kir. tszki elnök.

Hirdetmény.

519/1883. sz. — Rimaszombat r. t. város a „Diana“-fürdőkerben építendő bérlőlakás, konyha helyiség, valamint a „Huszár“ vendéglő kiépítését vállalat útján határozván el, árlejtési határnapul f. évi június hó 25-ik napjának d. u. 3 órája a városháza tanácsstermében kitzetetik, mely határnapra vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy az építésre elfogadott terv, annak alapján készült költség-számítás s az árlejtési feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Bánatpénz, a „Diana“ fürdő kerti építkezéshez a vállalati 2839 frt 13 kr., — a „Huszár“ vendéglő kiépítésére a vállalati 3418 frt 37 kr. összeg 5%-tólja.

Kelt Rimaszombat város rend. tanácsának 1883. évi június hó 12-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

A gazdaközönségnek!

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek szives tudomására hozni, hogy semmiféle fáradságot nem kimélve, sikerült egy minden igényeknek megfelelő

gépjavító műhelyt

felszerelnem, hol most már bárminemű nagyobb javítások, mint: gőzgépeken új tüszekrények és csövek alkalmazása, stuezolások és egész felszerelések — gyorsan és jutányosan — **jótállás mellett** eszközöltnék.

Ugyanez alkalommal nem mulasztom el ajánlani egészen újonnan berendezett gazdasági

gépraktáramat,

hol mindenféle **kézi- vagy járgányeséplő-gépek, rosták, triörök, hármascékek, Howard-féle vasboronák** stb. stb. a legnagyobb választékban — 10%-al olcsóbban mint a má. 1 vásároltak — kaphatók.

Rimaszombat, 1883. jun. 15.

Szozka János, gépész.

Műhely és raktár: temető-uteza 20. szám alatti házban.

1—*

Kiadó bolt.

Rimaszombatban a főtéren levő **Dapsy Vilmos-féle házban egy bolthelyiség, a hozzá tartozó mellékhelyiséggel azonnal haszonbérbe kiadó.** — Bővebb értesítést ad **Dapsy József**, megyei al-pénztárnok.

! Urak figyelmébe!

Alólirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a nyári évadra a legújabb divatu kelmékkel gazdagon felszereltem

férfi-szabó üzletemet.

Ennélfogva felhívom mindazok figyelmét, kik jó kelméből, divatszerű öltözeteket óhajtanak jutányos áron, szerencsétlenség megrendeléseikkel. — Ugyanott mindenféle **kész férfi- és gyermekruha** is kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltnék.

Rimaszombat, 1883. jun. 8.

2—*

MAJOROSY RUDOLF, férfi-ruha készítő.

Hirdetmény.

801. sz. — Gömörmegye rozsnói járás területén Rédova község határában a rédovai iskola-alap tulajdonát képező 57 hold erdőn levő mű-épületi fának és szénnek használható fa, f. évi június 26-án d. e. 10 órakor a helyszínen Rédován, nyilvános árverésen elfog adadni. Venni szándékozik az árverési feltételeket alólirott nál bármikor megtekinthetik.

Rozsnó, 1883. május 30-án.

Kubinyi, szbiró.

Hirdetmény.

2496/1883. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hubay Miklós** végrehajtónak, **Szögédi Katalin** s társai végrehajtást szenvedők elleni 120 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő — Lieze községben fekvő, a liezei 39. szjtkvben foglalt Szögédi Katalin, Apollonia, Anna, József és Julianna birtokára az árverést 349 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi július hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Liezén, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 34 frt 90 krt készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Rszombati kir. tszék mint tkvi hatóság 1883. évi május hó 18.

Marton. kir. tszéki elnök.

Haszonbéri hirdetés.

Miután a Gömör-pányiti közbirtokosság tulajdonát képező, ugyanott létező koresma épület s italméresi jog haszonbérlete a folyó év december hó 31-én lejár. — **folyó év augusztus hó 1-én délelőtt 10 órakor** 350 frt ovadékpénz letétele mellett, s többet ígérés útján, újonnan több évre bérbe adatik; miről a bérleni óhajtok azon hozzáadással értesítetnek, hogy addig is bővebb felvilágosítást ad Gömör-Pányiton **Szentiványi Géza** közbirtokossági igazgató.

1—3

Hirdetmény.

2388/1883. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **felső-valyi ref. egyház** végrehajtónak, néhai **Forgan Sándor** hagyatéka végrehajtást szenvedők elleni 86 frt 66 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Mihályfala községben fekvő a mihályfali 68. szjtkvben foglalt Forgan Sándor birtokára az árverést 347 frt 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi augusztus hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Mihályfalán a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 34 frt 75 krt készpénzben a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Kir. tszék mint tkvi hatóság, Rimaszombatban 1883. május 8-án.

Marton, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

Vállalatom a n. é. közönséggel tapintatos és szigorúan lelkiismeretes eljárásomnál fogva annyira pártolásban részesül, hogy ez által indítatva éreztem magamat, raktáromat **bel- és külföldi gyapjuszövetekkel és posztókkal** eddig nálam még nem létezett dus mennyiségben ellátni: az öltönyök — jelesnek bebizonyult **szabóm által** — **saját felügyeletem alatt** minden árban és minőségben készítettnek és a szövetek méterenként is kiszolgáltatnak.

A n. é. hölgyközönségnek pedig becses figyelmébe ajánlom a legújabb párisi és bécsi divat szerinti **satein-, beige-, mervelleux- és foulét-szöveteimet**, ugyszintén **chiffon-, vászon-, asztalnemű** és más **courrens-czikkeimet**, **férfi és női-fehérműimet**, **csipkét, paplanokat, gobelin- és rips-ágyterítőket.**

A midőn még üzletemet különösen **kiházásitási be- vásárlásokra** nézve mint a legelőnyösebbet van szerencsém ajánlani, kérem továbbra is becses bizalmát és maradtam

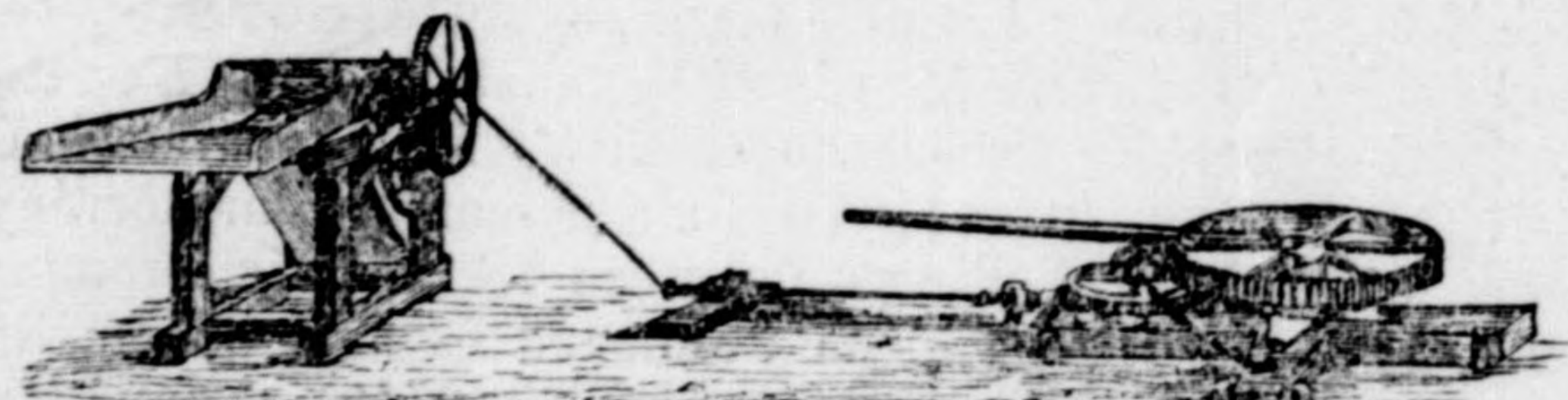
Rimaszombat, 1883. május 26.

Engel Adolf.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán,

eperjesi-ut 6. szám, és Kassa mellett a Csermelyvölgyben.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czelszerűen és gondosan gyártott jó hírnevű **gépeit**, nevezetesen:

- ☞ Cséplőkészleteit, könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.
- ☞ Kézi cséplőgépeit.
- ☞ Backer- és magtár-rostáit.
- ☞ Sorba- és szóravető gépeit stb.

Csermelyvölgyi gépműhelyünkben (Kassa mellett) gépgyártmányaink **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen s bérmentve küldjük be.

2—5

HERCZ ZSIGMOND

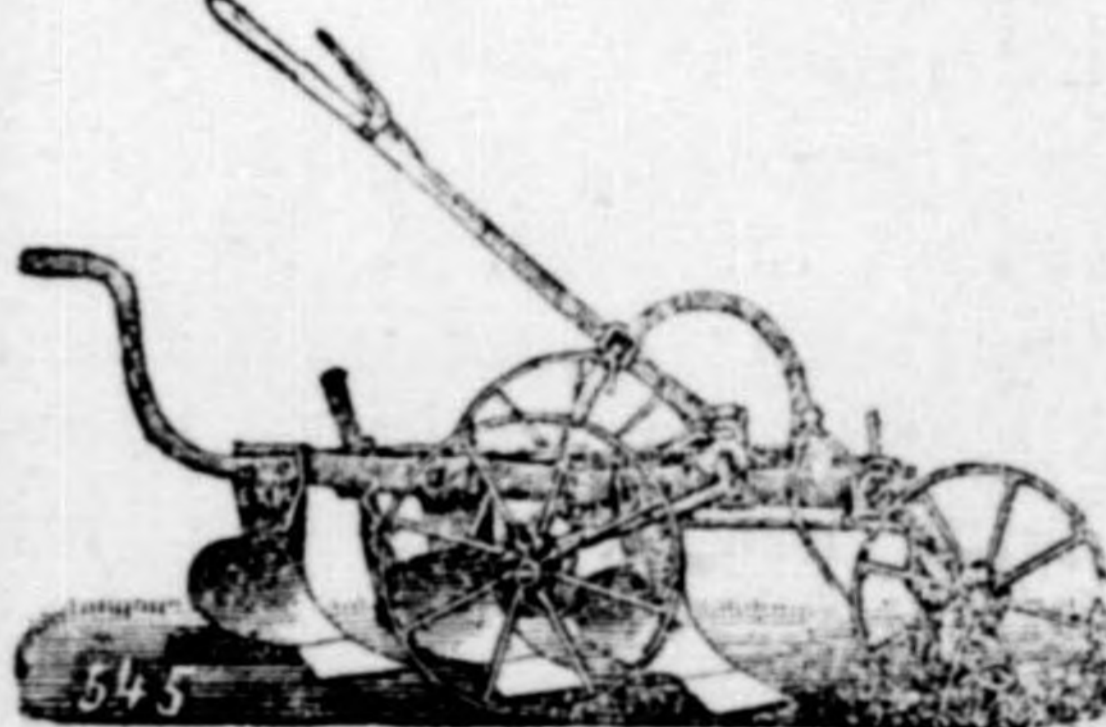
mezőgazdasági gépek es eszközök raktára. — Gépjavító műhely.

CLAYTON és SCHUTTLEWORTH

6—20 angol gépgyárosok képviselője

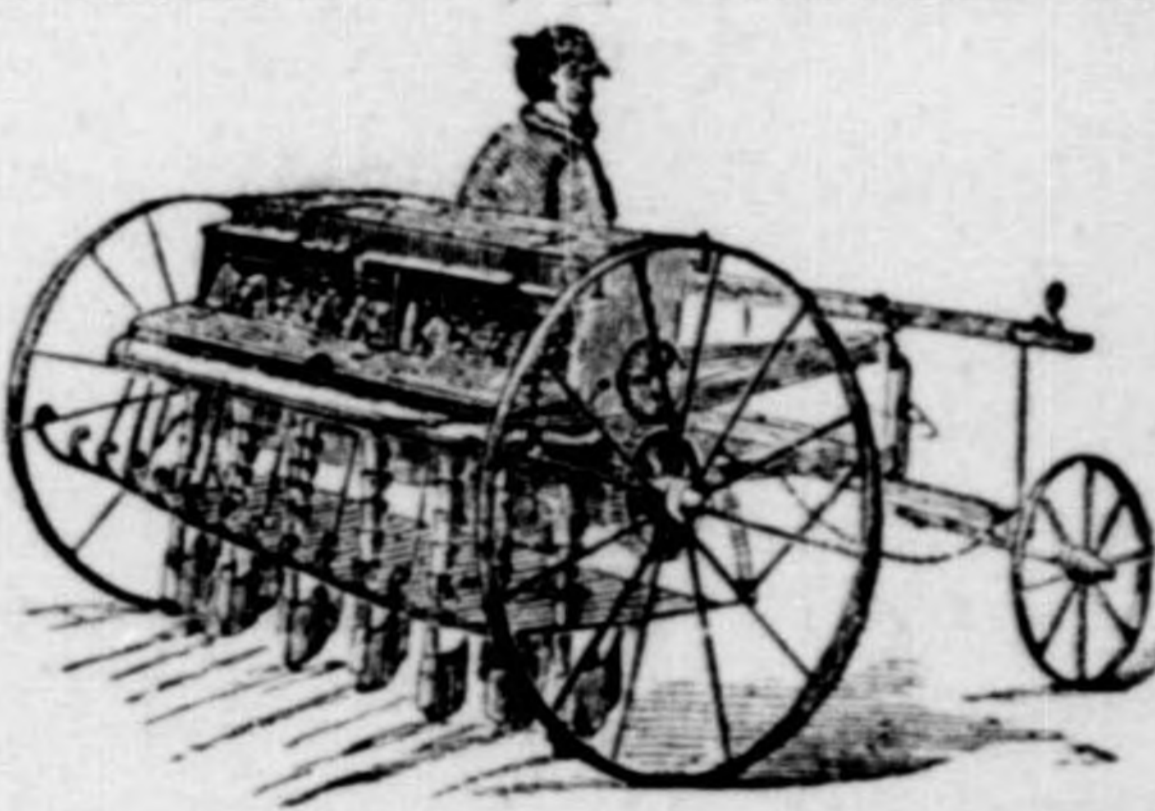
MISKOLCZON.

Ajánl mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket. — **Cséplőgépek:** gőz, járgány és kézi erőre. — **Gőzmozdonyok:** fa, kőszén és szalmafütésre. — **Hármas és egyes ekék.** — **Közönséges és Backer-féle tisztító rosták** fűszög tisztítóval és anélkül. — **Soros és szórva vető gépek, szecska-vágók, répa-vágók boronák, konkolyozók, kukuriczamorzsolók daralók és malmok.**

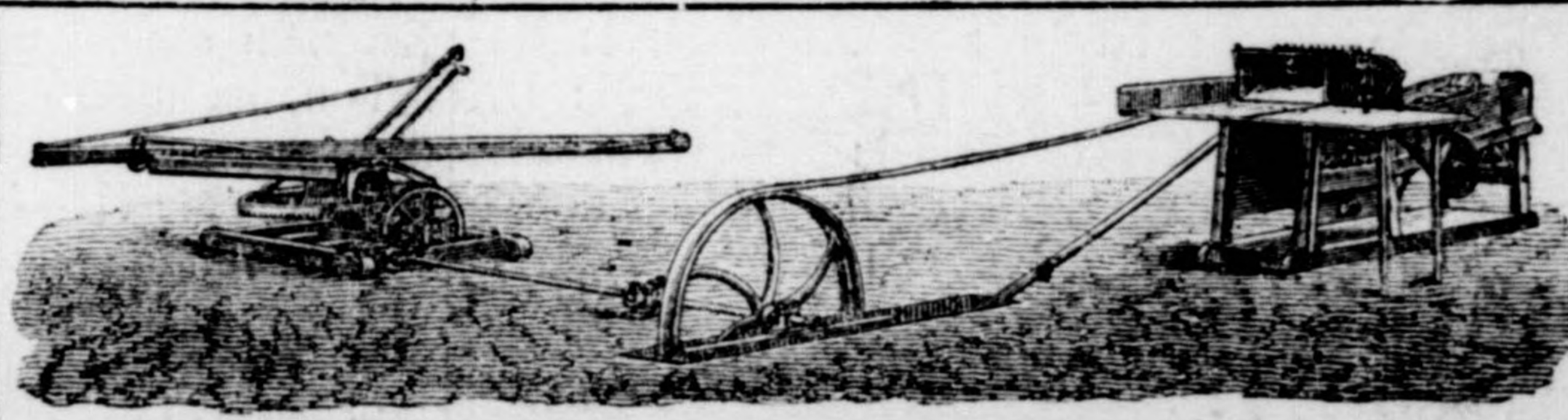
Fizetési feltételek igen előnyösek. — Gőz és járgánygépek részletfizetésre.

mindig raktáramban készletben vannak.

Próba ekékkel, árjegyzékekkel, bővebb tudósítással, készséggel szolgálók.

Iroda: Széchenyi-utca 11. sz.

Raktár és javító műhely: Széchenyi utca 6. dík sz.

Mindennemű gépjavítások gyorsan és pontosan eszközöltnék.

Dreher Antal-féle

KIVITELI PALACZKSEREK

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nél Budapesten, vagy DREHER ANTAL-nál Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése czéljára eltett, legkitünőbb kiviteli palaczksereknek.

Ismét eladókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük.

☞ Szives tudomásra. ☞

Azon t. ez. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczksernek hamisítatlanságáért és eredetiségeért kezeskedünk, melyeknek vignetáin a „Dietrich és Gottschlig“ név világosan olvasható.

7—10